

Verksamhetsberättelse år 2011 för S-gruppen i Västerås stifts fullmäktige

Stiftsfullmäktigegruppen

Den socialdemokratiska gruppen i fullmäktige till Västerås stift har 41 medlemmar (ledamöter och ersättare) från Dalarnas, Västmanlands och Örebro län.

S-gruppen har träffats fem gånger och styrelsen fyra gånger under 2011. Styrelsen har varit Lars Rydje (ordförande), Kerstin Björk, Maria Lagerman, Jons Ingemar Larsson och Niclas Bergström med Ulla-Britt Emanuelsson, Anna-Kay Törnqvist och Jörgen Eklund som ersättare.

Gruppens medlemmar är väl företrädna på ledande positioner inom stiftet. I stiftsstyrelsen finns Lars Rydje (vice ordförande i stiftsstyrelsen), Kerstin Björk, Jörgen Eklund, Maria Lagerman, Jons Ingemar Larsson och Ulla-Britt Emanuelsson med Britt Sandström, Anna-Kay Törnqvist, Niclas Bergström, Lena Johnsson och Birger Sjunnargård som ersättare.

I egendomsnämnden, som ansvarar för förvaltningen av skogs- och jordbruksfastigheter samt andra tillgångar som exempelvis aktier, har S-gruppen representerats av Britt Sandström (vice ordförande i nämnden), Sonya Lindell och Kjell Munter.

I Domkapitlet har S representerats av Kerstin Byström med Nicklas Gustafsson som ersättare. Domkapitlet har bland annat tillsyn över präster, diakoner, församlingar och samfälligheter.

S-gruppen har ett gott och väl utvecklat samarbete med andra nomineringsgrupper, särskilt med företrädarna för C. Det har därför varit lätt att få gehör för de förslag som kommit från S-gruppen.

S-gruppen i Västerås stift finns på Facebook, www.facebook.com/groups/124028884323822/.

Gruppens protokoll och andra handlingar är tillgängliga på en webbsida www.gammelbo.se/stift.htm.

Viktiga frågor

Under 2011 har S-gruppen hanterat många både stora och små frågor i stiftsfullmäktige, i stiftsstyrelsen och i egendomsnämnden. Här följer ett urval av viktiga frågor under året.

Fjällkyrkan i Sälen. Fram till år 2011 har Insamlingsstiftelsen för fjällkyrkan svarat för Svenska kyrkans verksamhet i Sälenfjällen. Stiftet har gett ett årligt ekonomiskt bidrag till verksamheten, cirka 4,7 miljoner kronor.

I maj klagade Svenska kyrkans överklagandenämnd att verksamhet av detta slag, om den ska bekostas med stiftsmedel, antingen ska bedrivas genom avtal mellan den lokala församlingen Lima Transtrands församling och Insamlingsstiftelsen eller av den lokala församlingen själv.

Lima-Transtrands församling ville inte träffa avtal med Insamlingsstiftelsen om verksamheten. Församlingen ville heller inte ta över verksamheten genom en verksamhetsövergång.

Detta medförde att Insamlingsstiftelsen hösten 2011 tvingades besluta att avveckla stiftelsen och att säga upp alla medarbetare och andra avtal. Fjällkyrkoverksamheten skulle upphöra 1 januari 2012. Anslaget från stiftet under år 2012 skulle i huvudsak förbrukas till avvecklingskostnader.

Situationen skapade stora läsningar mellan parterna. Stiftet arbetade intensivt med att medla och finna lösningar så att fjällkyrkoverksamheten skulle kunna bedrivas även i fortsättningen.

Precis vid årsskiftet 2011-2012 nåddes också en kompromiss som innebär att verksamheten vid fjällkyrkorna kommer att fortsätta som en verksamhet inom Lima Transtrands församling. S-gruppen hoppas nu att verksamheten vid fjällkyrkan kommer att bedrivas i stort som tidigare.

Strukturutredningen. Efter att den nationella kyrkliga strukturutredningen ”Närhet och samverkan” offentliggjordes våren 2011 har diskussionen om framtiden för Svenska kyrkan varit viktig.

Bakgrunden till strukturutredningen är att antalet medlemmar i Svenska kyrkan sannolikt blir färre i framtiden. Det gör att de ekonomiska resurserna blir knappare. Då blir det ännu viktigare att resurserna används effektivt och rationellt.

Den nationella strukturutredningen remissbehandlades brett hösten 2011. Svaret från Västerås stift antogs i bred enighet mellan nomineringsgrupperna av stiftsstyrelsen i november. Svaret gav bland annat stort stöd för strukturutredningens huvudlinje, exempelvis att samfälligheter som Västerås blir ett pastorat med gemensam styrning och ledning.

Våren 2012 kommer den nationella kyrkostyrelsen att bereda strukturfrågorna med ledning av utredningen och remissvaren. Försommaren 2012 väntas kyrkostyrelsen lägga fram sitt förslag till kyrkomötet. Kyrkomötet kommer att behandla och besluta i dessa frågor under hösten 2012 så att förändringarna kan träda i kraft från 2014, efter 2013 års kyrkoval.

Kyrkoantikvariska ersättningar. Staten ger årligen ett bidrag till att underhålla och rusta kyrkobyggnader och inventarier av antikvarisk betydelse. För Västerås stift handlar stödet om drygt 30 miljoner kronor för år 2011.

Pengarna har fördelats till ett stort antal församlingar för yttre och inre underhåll och renovering, förbättringar av värme, textil- och träkonservering, ökad brandsäkerhet med flera åtgärder. Inräknat församlingarnas egeninsats genererar stödet från staten och stiftet projekt till ett värde på omkring 50 miljoner kronor.

Kontraktvis fastighetsförvaltning. Under året slutredovisades ett projekt med gemensam fastighetsförvaltning i Bergslagens kontrakt. Utifrån projektets goda erfarenheter har stiftsstyrelsen beslutat gå vidare med ett projekt med gemensam fastighetsförvaltning i alla kontrakt i stiftet.

Bakgrunden är att församlingar och samfälligheter som regel saknar egen kompetens inom fastighetsförvaltning. Det stora undantaget är Västerås kyrkliga samfällighet där man sedan många år har både en egen fastighetsförvaltning och en egen konservatorsverksamhet.

Samtidigt finns det, inte minst med tanke på de stora kulturhistoriska värden som finns i stiftets kyrkor, ett stort behov av ökad kunskap och erfarenhet på detta område. Med en låg beställarkompetens är riskerna stora för felaktiga bedömningar, som både kan leda till sämre bevarande av de kulturhistoriska värdena och till onödigt stora kostnader.

Projektet ska genomföras under åren 2012 och 2013.

Biståndsprojektet LevasFlor. Projektet drivs i samverkan mellan Västerås stift och Lebombostiftet i Mocambique. LevasFlor är i grunden ett biståndsprojekt med mål att överföras till Lebombostiftet som en fullt kommersiell och miljöcertifierad skogsavverkning med sågning av trädprodukter. LevasFlor är den enda certifierade verksamheten i sitt slag i södra Afrika.

Under året har en rekonstruktion av projektet genomförts, bland annat genom ett nytillskott av 3 miljoner kronor från Västerås stift. Styrelsen och ledningen har också förnyats.

Västerås stifts ekonomi. Stiftet har en god ekonomi. 2011 var omslutningen drygt 105 miljoner kronor. I stiftets ekonomi ingår betydande anslag till fjällkyrkoverksamheten, stiftsgårdarna i Rättvik respektive Finnåker, sjukhuskyrkor med flera verksamheter.

Precis som för Svenska kyrkan i stort kommer intäkterna att minska för stiftet i framtiden. Successivt under senare år har strävan därför varit att minska kostnaderna, bland annat genom att regelmässigt pröva återbesättning av lediga tjänster. Åren framöver kommer det att ställas stora krav på oss kyrkopolitiker att nå balans i ekonomin utan allt för stora förändringar av verksamheten.

Utbyggnad av stiftskansliet. Beslut har fattats om en tillbyggnad av nuvarande stiftskansli i kvarteret Hagbard mitt emot Domkyrkan i Västerås. Utbyggnaden kommer att inrymma arbetsrum åt biskopen, mötelokaler och andra kontorslokaler. Kostnaden är beräknad till cirka 23 miljoner kronor och finansieras helt med medel från det egna kapitalet.

När utbyggnaden är färdigställd år 2014 lämnar stiftet de lokaler vid Domkyrkan som nu hyrs av Västerås kyrkliga samfällighet. Samfälligheten prövar nu om byggnaderna kan användas till ett besökscentrum för Svenska kyrkan och för Domkyrkan i Västerås.

IT och telefoni. Under året har stiftsstyrelsen startat ett projekt för att arbeta med och att utveckla stiftets plattformar för IT respektive telefoni. Syftet är att samordna och effektivisera tjänsterna och användningen av IT- och telefoni för församlingar och samfälligheter i stiftet. Projektet ska pågå minst till år 2013.

Prästlönetillgångarna. Stiftets förvaltning av skogs- och markinnehav med flera tillgångar har omsatt knappt 80 miljoner kronor under år 2011. Resultatet blev ett överskott med knappt 40 miljoner kronor. Hälften av överskottet har fördelats till församlingar i stiftet, den andra hälften till stiftet.

Gemensam markförvaltning. Under 2011 togs initiativ till en utredning för att analysera hur förvaltningsorganisationen för prästlönetillgångarna kunde utvecklas. Syftet är att säkerställa den långsiktigt uthålliga avkastningen från prästlönetillgångarna.

Detta handlar bland annat om förvaltnings- och skogsbruksplaner, skogsskötsel och försäljning av virke och biobränsle på uppdrag, samt utföra markvård och utveckla förvaltningen av tillgångarna.

Den gemensamma markförvaltningen handlar om en effektivare gemensam förvaltning av de prästlönetillgångar som de deltagande stiften äger. Förverkligas planerna kliver Svenska kyrkan fram som den femte största av landets mark- och skogsägare, istället för att vara 13 små förvaltare.

Stiftsstyrelsen och stiftsfullmäktige har ställt sig positiv till idén om en gemensam markförvaltning. Utredningen påbörjades under år 2011 och avslutas under år 2012.

Interna frågor

Utöver de många ärenden som diskuterats och beslutats i olika stiftsorgan under året har även flera frågor av intern karaktär hanterats inom S-gruppen i Västerås stift.

- Under året vi inte kommit riktigt till skott med det kontraktsvisa arbetet. Vi måste arbeta mera för att få igång de valda kontaktpersonerna med sikte mot kyrkovalet 2013.
- Frågan om samverkan mellan stiftsgruppen och de kyrkopolitiska grupperna i de partidistrikt som finns inom Västerås stift har diskuterats. Det en gammal fråga som ännu inte kommit till någon lösning. Ett resonemang pågår att ha en annan organisation från riks till församling för det kyrkopolitiska arbetet i framtiden.
- Situationen i kyrkorådet i Västanfors-Västervåla församling har också uppmärksamats i S-gruppen. Posk är i majoritet i kyrkorådet med S i minoritet. Församlingen befinner sig i en konflikt med Fagersta kommun inom flera områden.

Konflikterna med kommunen har medfört att Posk har utestängt S från arbetsgrupper med mera som kyrkorådet tillsatt. Det är dock ett stort demokratiskt problem när en majoritet ute-

stänger en minoritet från möjligheter till insyn och påverkan. S-gruppen har utan framgång försökt lösa problemet via Posk stiftsgrupp.

- Under 2011 utarbetade S-gruppen i det nationella kyrkomötet ett folkkyrkospel. Det är ett sällskapsspel som syftar till att de som är intresserade av Socialdemokraternas kyrkopolitik ska få lära sig mer och få en inblick i vilka typer av frågor som man kan stöta på i kyrkopolitiken.

Spelet finns hos alla arbetarekommuner och många S-föreningar i stiftet. Det har också använts en hel del vid möten och sammankomster under hösten 2011.

Folkkyrkospellet är en bra möjlighet att diskutera socialdemokratisk kyrkopolitik inför genomförandet av kongressbeslutet om ett rådslag kring kyrkofrågorna och partiets medverkan i kyrkovalet som partistyrelsen planerar till hösten 2012.

Till sist vill vi framföra stort tack för det stöd som S-gruppen i Västerås stift har fått från de tre partidistrikten i stiftet. Det är viktigt att ha er i ryggen när vi arbetar för en socialdemokratisk politik i kyrkofrågor!

För den socialdemokratiska stiftsfullmäktigegruppen

Lars Rydje (ordförande)

Kerstin Björk

Maria Lagerman

Jons Ingemar Larsson

Niclas Bergström